

СТАНОВИЩЕ

от д-р инж. Албена Стоянова Стоянова - професор, УХТ, Пловдив

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност **"професор"**
в Институт по Органична химия с Център по Фитохимия (ИОХЦФ)-БАН
по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика,
професионално направление 4.2. Химически науки,
научна специалност "Биоорганична химия, химия на природните и
физиологично-активните вещества"

В конкурса за "професор", обявен в Държавен вестник, бр. 43/31.05.2019 г. и в интернет-страница на ИОХЦФ-БАН, участва един кандидат - доц. д-р Антоанета Борисова Трендафилова-Савкова от ИОХЦФ-БАН, лаборатория "Химия на природните вещества".

1. Общо представяне на процедурата на кандидата

Представеният от доц. д-р Трендафилова-Савкова комплект материали на електронен носител е **в съответствие** с Правилника на ИОХЦФ-БАН за приложение на ЗРАСРБ и напълно **отговаря** на критериите за заемане на академичната длъжност "професор".

Материалите, които са изключително прецизно подготвени и подредени, включват: списък с общ брой научни публикации - 80, извън конкурсите за присъждане на ОНС "доктор" (Диплома 24750/09.06.1997 г.) и придобиване на академичната длъжност "доцент" (Удостоверение 0000068/15.11.2011 г.) - 51; списък с 63 участия в научни конференции; списък на 25 научно-изследователски проекти - кандидатът е участник в 21 от тях (международни - 9, от Фонд Научни Изследвания (ФНИ) - 7 и финансирани от други източници - 5) и е ръководител на 4 от тях (международни - 2 и от ФНИ - 2).

Разпределението на представените материали по съответните критерии, съгласно Приложение 1 за минималните изисквания от Правилника на ИОХЦФ-БАН за приложение на ЗРАСРБ, е:

- за показател А - 50 точки;
- за показател В - 13 публикации: в Q1 - 3 бр., в Q2 - 8 бр. и в Q3 - 2 бр.; общо 265 точки;
- за показател Г - 20 публикации: в Q1 - 5 бр., в Q2 - 4 бр., в Q3 - 7 бр. и в Q4 - 4 бр.; общо 358 точки;
- за показател Д - 250 бр. цитата; общо 500 точки;
- за показател Е - общо 485,47 точки (темите на научно-изследователските проекти напълно съответстват на научната специалност на конкурса).

Общият брой точки по всички показатели е 1 658,47, който е два пъти по-висок от минималните изисквания - 750.

Познавам доц. д-р Трендафилова-Савкова още от 2009 г., когато Технологичният факултет на УХТ ѝ гласува доверие да бъде научен консултант на разработвана дисертация в Университета. През годините съм имала възможност да се запозная с нейните изследвания

в областта на биологично-активните вещества, тяхното анализиране в етеричномаслени и лечебни растения, определяне на биологичната им активност. Личните ми впечатления са, че тя е изключително работлив, коректен и отговорен в работата си научен работник, много прецизен в експерименталната си работа изследовател, непрекъснато търсещ нови растителни суровинни източници за анализ.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Считам, че приносите на доц. д-р Трендафилова-Савкова могат да се групират по следния начин:

* **научни**, които обогатяват знанията за химичния състав на растенията

- фитохимични изследвания, включващи изолиране, структурна идентификация и количествено определяне на над 140 индивидуални съединения, 24 от които са новооткрити, като сески-, ди- и тритерпеноиди, флавоноиди, фенолни киселини, фуранокумарини, сескитерпенови лактони, флавоноидни гликозиди и други, в различни видове лечебни растения от род *Artemisia*, *Inula*, *Jurinea*, *Centaurea*, *Anthhemis*, *Asterothamnus* и *Arnica* от сем. Asteraceae, от род *Alchemilla* от сем. Rosaceae, от род *Heracleum* от сем. Apiaceae, от род *Arum* от сем. Araceae (общо 22 публикации: в Q1 - 5 бр., в Q2 - 7 бр., в Q3 - 5 бр., в Q4 - 3 бр., в други - 2 бр.).

- определяне на химичния състав и биологична активност на етерични масла, някои от тях изолирани за първи път, от различни растителни видове лечебни растения от род *Artemisia* и *Inula* от сем. Asteraceae, от род *Sideritis*, *Panzeria* и *Thymus* от сем. Lamiaceae, от род *Seseli* от сем. Apiaceae (общо 12 публикации: в Q1 - 1 бр., в Q2 - 5 бр., в Q3 - 3 бр., в Q4 - 1 бр., в други - 2 бр.).

* **научно-приложни** с възможна реализация в практиката

- оптимизиране на условията за извличане на биологично-активни вещества от различни лечебни растения, включващи проследяване на влиянието на вида и концентрация на екстрагента, температурата на процеса, използване на ултразвук и др. (общо 4 публикации: в Q2 - 1 бр., в други - 3 бр.).

Учебно-педагогическата дейност на доц. д-р Трендафилова-Савкова включва научно консултанство на един докторант, защитил през 2011 г.; научно ръководство на трима дипломанти, защитили през 2009, 2013 и 2017 г. (ръководството на един дипломант, защитил през 2013 г., не се зачита, тъй като на титулната страница на дипломната работа липсва името на кандидата); менторство на двама студенти по програма "Студентски практики".

Признанието и значимостта на научните и научно-приложните приноси, съдържащи се в публикуваните материали на доц. д-р Трендафилова-Савкова, се потвърждава от представените 250 бр. цитати в международни, престижни научни издания; h-факторът на кандидата е 11.

3. Критични бележки и препоръки

Към представените материали нямам критични бележки.

Имам две препоръки:

1. Да се потърсят възможности за внедряване на част от научните изследвания, свързани с установения антимикробен и антиоксидантен ефект на биологично-активните вещества, във фармацевтични или козметични продукти.
2. Проучванията върху химията и изолирането на биологично-активните вещества в изследваните лечебни и етерично-маслени растения да се оформят в монография или студия, за да могат да се използват при обучението на студенти и докторанти.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Антоанета Борисова Трендафилова-Савкова **отговарят на всички** изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ на БАН и Правилник на ИОХЦФ-БАН за приложение на ЗРАСРБ.

Кандидатът в конкурса е представил **значителен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС "доктор" и заемане на академичната длъжност "доцент". В работите на кандидата има оригинални научни и научно-приложни приноси, които са получили международно признание и представителна част от тях са публикувани в списания, издадени от международни академични издателства. Научната квалификация на доц. д-р Трендафилова-Савкова **е несъмнена**.

Постигнатите от доц. д-р Трендафилова-Савкова резултати в научно-изследователската дейност, **напълно** съответстват на специфичните изисквания на Правилника на ИОХЦФ-БАН за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Научния съвет на ИОХЦФ-БАН за избор на доц. д-р Антоанета Борисова Трендафилова-Савкова на академичната длъжност "професор" в ИОХЦФ-БАН по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2 Химически науки, научна специалност "Биоорганична химия, химия на природните и физиологично-активните вещества".

04.09.2019 г.

Изготвил становището:

(проф. дтн инж. Албена Стоянова Стоянова)